

Назар Ю. С.

*к. ю. н., доцент, Львівський державний університет
внутрішніх справ, начальник кафедри
адміністративного права та адміністративного процесу.*

ГРУНТОВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ⁴

У сучасних умовах інтеграція України до Європейського співтовариства у багатьох аспектах залежить від ефективності реформ, що повинні здійснюватися практично в усіх сферах суспільного життя. Важливою соціальною сферою, яка потребує негайного реформування є сфера охорони здоров'я, адже низький рівень охорони здоров'я населення України є однією з основних причин погіршення демографічної ситуації та скорочення середньої тривалості життя. Важливість зміни підходів до державної політики у цій сфері підтверджується й тим, що розроблення Концепції та Стратегії реформування системи охорони здоров'я України і впровадження останньої передбачено Планом заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014–2017 роки. Для розроблення таких документів передбачається залучення як співробітників Міністерства охорони здоров'я України, так й європейських експертів. У зв'язку з цим опублікування європейським видавництвом "LAP LAMBERT Academic Publishing" монографії З. С. Гладуна "Адміністративное право и охрана здоровья населения в Украине", в якій серед іншого досліджено напрями удосконалення правової

⁴ Гладун З. Адміністративное право и охрана здоровья населения в Украине: монографія. – Saarbrücken: «LAP LAMBERT Academic Publishing», 2014. – 652 с.

бази регулювання відносин у сфері охорони здоров'я та проблеми гармонізації українського медичного законодавства з нормами міжнародного права, є актуальним та корисним для прогнозування перспектив публічного управління у сфері охорони здоров'я в Україні.

Досліджуючи основні аспекти впливу адміністративного права на охорону здоров'я населення в Україні, автор здійснив комплексний аналіз механізму, об'єктів та суб'єктів адміністративно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я. У монографії здійснена ґрунтовна характеристика здоров'я людини як наукової категорії та об'єкта правової охорони, а також проаналізовано специфіку функціонування органів державної влади і місцевого самоврядування, суб'єктів державного й громадського контролю як учасників адміністративно-правових відносин у сфері охорони здоров'я. У роботі запропоновано шляхи удосконалення правової бази регулювання адміністративно-правових відносин, які виникають у сфері охорони здоров'я, визначено основні проблеми гармонізації українського медичного законодавства з нормами міжнародного права.

Робота З. С. Гладуна відзначається логікою викладення матеріалу дослідження на основі системного аналізу теоретичних та практичних аспектів адміністративно-правових відносин у сфері охорони здоров'я. Особливо глибоко проаналізовано у монографії питання діяльності органів державної влади у сфері охорони здоров'я у сучасних умовах. Зокрема, автор, досліджуючи повноваження центральних та місцевих органів виконавчої влади, відзначає, що департамент охорони здоров'я державної обласної адміністрації є достатньо потужним спеціалізованим галузевим органом виконавчої влади, організаційна структура якого відповідає критеріям самостійного суб'єкта. У зв'язку з цим пропонується передати функції щодо ліцензування окремих видів діяльності у сфері охорони здоров'я до компетенції місцевих органів виконавчої влади.

Необхідно погодитись із висловленою автором думкою про доцільність законодавчого закріплення гарантованого обсягу надання безкоштовної медичної допомоги і переліку та умов надання платних послуг у сфері охорони здоров'я. Крім того, автор цілком справедливо відзначає необхідність передбачити адміністративну відповідальність за порушення правил збереження та поширення інформації про стан здоров'я особи.

Безсумнівною заслугою автора є детальне дослідження концептуальних основ механізму адміністративно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я. Він переконливо обґрунтував необхідність кодифікації правових норм у сфері охорони здоров'я шляхом прийняття Медичного кодексу України та запропонував структуру цього нормативно-правового акту.

Монографія є результатом тривалої творчої роботи, основні положення якої одержані на підставі особистих досліджень і висновків автора, аналізу великої кількості літературних джерел та правозастосовчих актів. Окремі положення, що раніше були предметом наукового дослідження в літературі, розглядаються в роботі по-новому, враховуючи сучасний рівень правових знань про адміністративно-правову охорону здоров'я населення та тенденції розвитку українського законодавства.

Основні теоретичні та практичні результати дослідження відображено в останньому розділі монографії, присвяченому питанням удосконалення адміністративно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я населення у сучасних умовах глобалізації світу. Серед основних пропозицій, висловлених автором на підставі аналізу досягнень організації охорони здоров'я в зарубіжних країнах, слід відзначити рекомендацію щодо доцільності впровадження в українське законодавство сучасної концепції прав і свобод людини і громадянина шляхом прийняття Закону України "Про права пацієнтів". Також цікавою є пропозиція щодо запровадження інституту Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у сфері охорони здоров'я з метою ефективного розгляду скарг пацієнтів і їх родичів, а також своєчасного прийняття заходів відповідного реагування.

Монографія З. С. Гладуна є ґрунтовним науковим дослідженням, що являє собою приклад комплексного підходу до вирішення складних наукових проблем. Робота виконана на високому теоретико-методологічному рівні та відрізняється глибиною правового аналізу, виваженістю й коректністю наукової полеміки, вмільм підбором матеріалу. Одержані автором науково обґрунтовані результати розв'язують важливу для юридичної науки і публічно-управлінської діяльності проблему. Робота визначає, доповнює та уточнює низку положень теоретичного, правового та практичного характеру, є своєчасною й корисною науковою працею.